

Neptun kód (tanrendből):		BTTON303PRE		
Az óra címe:		Oktató(k):	Tárgyjegyző:	
Magyarország újkőkora és rézkora		P. Fischl Klára	P. Fischl Klára	
Az óra címe angol nyelven:				
The Neolithic and the Cooper Age in Hungary				
Az óra tanterv szerinti felhasználhatósága (felhasználás más képzésben kóddal együtt):				
Az óra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat):	Beszámolási kötelezettség (gyak.jegy, kollokvium)	Heti óraszám:	Kreditérték:	Előfeltétel (kóddal):
előadás	kollokvium	2	3	Magyarország régibb kőkora sikeres kollokvium BTTON404PRE
Az óra tartalmi ismertetése:				
<p>Az előadáson kronológiai sorrendben tárgyaljuk a Kárpát medence ie. 6000-3000/2800 közötti kultúrák tárgyi hagyatékát, különös tekintettel a neolitikizáció folyamatának állomásaira, településtörténeti és társadalomtörténeti problémákra.</p> <p>A fontosabb lelőhelyek kutatástörténetét, a jelenleg is folyó ásatásokat és az időrend szempontjából nélkülözhetetlen, új módszerekkel történt feldolgozásokat is tárgyaljuk</p>				
Az óra tematikája (12 hétre lebontva):				
<ol style="list-style-type: none"> 1, A neolitikizáció fogalma, elméletei és útja 2, korai neolitik kultúrák a Kárpát-medencében 3, A Vondíszes kultúrkör kialakulása 4, Középső neolitikum: Vondíszes- csoportok 5, Későneolitikum a Tisza mentén a tiszai kultúra 6, Későneolitikum a Dunántúlon: a Lengyel kultúra 7, Neolitikum-rézkor átmenete a Kárpát medencében, a rézkor fogalma, a fémművesség kialakulása 8, Kora és középső rézkori kultúrák 1 9, Kora és középső rézkori kultúrák 2 10, Későrézkor –Baden 11, Kurgánsíros időszak 12, Összefoglalás 				
5 vizsgakérdés a kötelező irodalom alapján:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. A Kárpát-medence neolitikizációjának 2 lépcsője 2. A Kárpát-medence középső neolitikuma 3. A Tisza mente későneolitikuma 4. A Dunántúl későneolitikuma 5. A rézkor fogalma, fémművessége és kronológiai problémái 6. A Kárpát-medence korai és középső rézkora 7. Badeni kultúra és a későrézkor 				
Jegy szerzésének feltételei (pl. Zárthelyi, stb.):				
szóbeli vizsga				
Kötelező irodalom (max. 3 tétel):				
Ajánlott irodalom:				
<p>Makkay J.: A magyarországi neolitikum kutatásának új eredményei. Akadémiai kiadó1982.</p> <p>Alltag und Religion. Jungsteinzeit in Ost-Ungarn. Hrsg.: Meier-Arendt, W. Frankfurt am Main 1990 (=The Late neolithic of the Tisza region. Ed.: Tóth L. Budapest–Szolnok 1987)</p>				

- Kalicz N. – Makkay J.: Die Linienbandkeramik in der Grossen Ungarischen Tiefebene. StudArch 7, Budapest 1977
- Magyar régészet az ezredfordulón. IV. Az Újkőkor, V. A rézkor. Szerk.: Visy Zs. Budapest 2003, 97–137.
- Neuere Daten zur Siedlungsgeschichte und Chronologie der Kupferzeit des Karpatenbeckens. IPH VII, Budapest
- Paluch T.: Kora neolit településrészlet Hódmezővásárhely határában. In: Hétköznapok vénuszai. Hmvh 2005, 9-43.
- Kalicz N.: Frühneolithische Siedlungsfunde aus Südwestungarn. IPH 4, 1990.
- Kertész R. – Sümegi P.: Teóriák, kritika és egy modell: Miért állt meg a Körös-Starčevo kultúra terjedése a Kárpát-medence centrumában? Tisicum 1999, 9–23.
- Kalicz N.: Figürliche Kunst und bemalte Keramik aus dem Neolithikum Westungarns. Archaeolingua. Series Minor 10.
- Kalicz N.: Kőkori falu Aszódon. Múzeumi Füzetek 32. Petőfi Múzeum Aszód 1985
- Horváth F.: Gorzsa. Előzetes eredmények az újkőkori tell 1978 és 1996 közti feltárásáról. In: Hétköznapok vénuszai. Hmvh 2005, 51-83.
- A Magyar nemzeti Múzeum őskori aranykincsei. Bp. 1999
- Kalicz N.: Kultúraváltozások a korai és középső réz korban a Kárpát-medencében. ArchÉrt 114–115 (1987-88) 5-6.
- Kalicz N.: A legkorábbi fémleletek Délkelet-Európában és a Kárpát-medencében az i.e. 6-5. évezredben. ArchÉrt 119 (1992) 3-14.
- Gyucha A. – Parkinson W. A. – Yerkes R. W.: Kora rézkori településkutatás a Dél-Alföldön. Előzetes jelentés a Körös Regionális Régészeti Program 1998-2002 között végzett munkájáról. MFMÉ-StudArch X (2004) 25-52.
- Ida Bognár-Kutzián: The Copper Age Cemetery of Tiszapolgár-Basatanya. ArchHung XLII (1963)
- Ida Bognár-Kutzián: The Early Copper Age Tiszapolgár Culture in the Carpatian Basin. ArchHung XLVIII (1972)
- Patay Pál: Die hochkupferzeitliche Bodrogeresztúr-Kultur. BdRGK 55 (1974) 1-72
- P. Patay: Kupferzeitliche Siedlung von Tiszalúc. IPH XI (2005)
- Kalicz N.: Beiträge zur Kenntnis der Kupferzeit im ungarischen Transdanubien. Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde 55 (1991) 348
- E. Bánffy: Early Chalcolithic settlement at Zalaszentbalázs-Szőlőhegyi mező. Anteus 22 (1995) 71-102
- E. Bánffy: South-West Transdanubia as a mediating area. On the cultural history of the Early and Middle Chalcolithic. Anteus 22 (1995) 157-196.
- Somogyi K.: A Balaton-Lasinja-kultúra leletanyaga Somogy megyében. CommArchHung 2000, 5-48.
- M. Virág Zs.: Középső rézkori kerámialeletek Zalavár-Basaszigetéről. Zalai Múzeum 14 (2005) 37-52
- Zs. M. Virág: Die Hochkupferzeit in der Umgebung von Budapest und in NO-Transdanubien (Das Ludanice Problem). Acta ArchHung
- Banner J.: Die Pécelér Kultur. ArchHung 35, Bp. 1956
- Bondár M.: A badeni kultúra kutatási helyzete Magyarországon. MFMÉ-StudArch VIII (2002) 7-30.
- Balatonöszöd-temetői dűlő irodalma. Letölthető: <http://www.archo.mta.hu/munkatars/horvathtunde>
- Bondár M.: Funde der Kostolác- und der Spätbedener Kultur. ActaArchHung. 36 (1984) 59-84.
- Ecsedy: The People of the Pit-Grave Kurgans in Eastern Hungary. Fontes 1979.
- Kalicz N.: A késő rézkori Bádén kultúra temetője Mezőcsát-Hörcsögösön és Tiszavasvári-Gyepároson. HOMÉ 37 (1999) 57-101.
- Bondár, M. – Raczky P. (eds.): The Copper Age Cemetery of Budakalász. Pytheas, 2009.
- Neolithisation of the Carpatian Basin: Northernmost distribution of the Starčevo/Körös Culture.. Ed.: J. K. Kozłowski and P. Raczky. Krakow 2010
- Janusz K. Kozłowski (ed-) Interaction Between Different Modells of Neolithization North of the Central European Ago-Ecological Barrier. Polska Akademia Umiejetnosci Prace Komisji Prehistorii Karpat 5. Krakow.2009
- Csányi M et al: Előzetes jelentés a rézkori bodrogeresztúri kultúra Rákóczi-falva-Bagi-földön feltárt temetőjéről. Tisicum XVIII 2010, 13-34
- + kinyomtatott előadásanyag
- +az előadásban felhasznált irodalomból bármi tetszőlegesen

Egyéb tudnivalók (pl.: tananyag, követelmények, stb. internetes elérhetősége):
vizsgabeugró tárgyfelismerés
Írásbeli (teszt) kérdések (max. 30 kérdés):